

ſom ligger i Grundloven, har været for karriert, for uvilligt ſelv overfor de meſt uvillige Miniſtre, eller om man ikke efter de nuværende økonomiſke Forhold i Landet maa ſige, at vi ſnarere have været for rundhaandede. Jeg gaar til Sagen. Jeg ſkal da meddele, at efter Regnskabsoverſigten for Aarene 1841 — 1 April 1850 — $9\frac{1}{4}$ Aar — med Fradrag af Krigsudgifterne i Aarene 1848, 1849 og første Tjeringaar af 1850, har Totaludgiften — den af Abſolutiſmen ved Budgetter og øvrige Reſkripter bevilgede Totaludgiftſum — gennemſnitlig været 32,212,000 Kr. Tager vi $\frac{3}{5}$ deraf for Kongeriget, da bliver det for Kongeriget 19,327,000 Kr. Herfra bør nu drages de Summer, der vedrøre Statsgjælden, dens Afbetaling og Forrentning; thi det er ikke altid i og for ſig poſitiv Udgiſt; man kan have afdraget væſentlig paa Statsgjælden et Aar og finde Fornuſt af Statsgjælden paa Indtægtsſiden, man kan have forøget Rente af Statsgjælden, have et Udbytte af et eller andet Foretagende eller deſlige. Det er alſaa det Korrekteſte for ſaadanne Overſigter, ſom ikke gaa ud i det udtømmende Specielle, men alligevel ere Korrekte i deres Hovedtræk, ſtadig at tage Statskaſſens Forrentning fra, ſom varierer ſaa betydelig for de forſkjellige Omsætninger. Tager jeg dem fra, ſaar jeg for hele Monarkiet aarlig i diſſe Aar 21,169,000 Kr., og det giver 12,701,000 Kr. for Kongeriget alene — det vil jo ſige $\frac{3}{5}$ af hele Summen. Jeg bliver ſtaaende derved for det første Tidrum. Jeg forbigaar Aarene 1851, 1852 og 1853, idet der bliver renere og klarere Overſigter fra 1853 og 1854 og følgende Aar, og det er tilſtrækkeligt til at give et nøiagtigt Billede af Forholdet, da vi ogſaa havde Rigsraad og Rigsdag. Jeg tager alſaa det andet Afſnit fra 1ſte April 1853 til 1ſte April 1864, hvilket udgjør 11 Aar. I diſſe 11 Aar er for Kongeriget, naar jeg tager $\frac{3}{5}$ af de ſamtlige Udgifter forſt for hele Monarkiet, ſaa for Kongeriget, ſaa for Slesvig og Holſten ſærligt, og lægger det ſammen til en Hovedſum, Summen 28,017,000 Kr. aarlig; men drage vi Statsgjældenſ Forrentning fra, ſom jeg nævnte før, jeg vilde gjøre, ſaa har Kongeriget udredet 20,385,000 Kr. aarlig i diſſe 11 Aar i Henhold til Statsregnskaberneſ Afſattelſe. Det tredje Afſnit er fra 1ſte April 1866 til 1ſte April 1875, de 9 Aar alſaa, efter at den reviderede Grundlov var traadt i Virkſomhed. Jeg vil indrømme, at den første af diſſe Finantslove er vedtagen af Rigsraad og Rigsdag, men ſuppleret ved Tilleggslove af Rigsdagen, og dette kan jo ikke forſtyrre Overſigten. Det var alſaa det tredje Tidrum,

og i dette fremkommer, naar jeg tager Hovedſummen, 49,566,000 Kr. og derfra drager Statsgjældenſ Forrentning og Afdrag, 19,233,000 Kr. tilbage ſom Udgiſt for Kongeriget 30,333,000 Kr. I et fjerde Afſnit, ſom gaar fra 1ſte April 1875 til 1ſte April 1885, alſaa de 10 Aar, i hvilke vi have haft den Væe at være regjerede efter det nuværende Regjeringsſyſtem, har Totalſummen i Gjennemſnit været 47,262,000 Kr. Fradraget Statsgjælden, ſaa har Udgiften gennemſnitlig været 37,380,000 Kr. Naar jeg tager denne Del af vor Finantsſtyrelſe ſaaledes i ſine Hovedtræk, nemlig den Tid, der gaar nærmef forud for Grundloven, og hele Grundlovs-tiden, have vi i det forſt af mig nævnte Tidrum, idet jeg ſtadig fradrager de stærkt værende Udgiſtſpoſter til Statsgjældenſ Afbetaling og Forrentning, hvilke abſolut maa fradrages for at give et klart Billede af, hvad vi udgive til de forſkjellige Statsfornuſendheder, ſom ikke ere rene Væerpoſter, anvendt 12,701,000 Kr. for Kongeriget. I det andet Tidrum, i hvilket de Nationalliberale vare Herrer i Rigsdagen og Rigsraadet, have vi anvendt 20,385,000 Kr., i det tredje Tidrum under Miniſterierne Frijs, Holſtein og Jonnesbech 30,333,000 Kr. aarlig i Gjennemſnit. I det 4de Afſnit, alſaa under det nuværende Miniſterium, have vi anvendt 37,380,000 Kr. Heraf læres nu, og jeg feiler ikke i at ſige det, trods de Tillæg og Fradrag, ſom forſkjellige Love naturligtviſ give — det forandrer ikke Hovedindtrykket, min Fremſtilling gaar ikke ud paa at beſtemme de enkelte Tjunder, hvilket er aldeles ufornuſdent, da det blot er et Billede af Fremſkridtet, jeg giver, at Abſolutiſmen ikke har været den dyreſte for os, men efter at vi ere komne ind paa, at Folket gjennem ſine Repræſentanter har ſaaet Andel i Bevillingsmagten, ere komne til at overveie med en velvillig Regjering ved gjenſidigt Samarbejde og Forſtaaelſe, hvilke Ting der vare forſømte og ſkulde tjøres, ere Bevillingerne ſtegne meget betydeligt. I det første Afſnit med 8 Mill., i det næſte Afſnit med 10 Mill. og i det tredje Afſnit atter med 7 Mill. Vi ſtaa overfor den nuværende Miniſter ſaaledes, at han har ſaaet bevilget Udgifter, der gennemſnitlig ere 3 Gange ſaa ſtore ſom i den ſidſt afſluttede Periode for Kongeriget alene i Abſolutiſmens Tid, og ſom ere gennemſnitlig 7 Mill. Kr. aarlig større end under Frijs, Holſtein og Jonnesbech og ca. 17 Mill. Kr. mere, end det nationalliberale Miniſterium med ſit Fler-tal i Rigsdag og Rigsraad ſelv bevilgede ſig. Det er den ulukkelige Tilſtand, i hvilken der dog er udgivet ſaa ſtore Midler, det er